

Kommunal og Distriktsdepartementet
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Sør-Øst politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
22/239733 - 3

Dato:
10.01.2023

Høring - evaluering av statsforvalternes geografiske inndeling

Det vises til Kommunal og Distriktsdepartementets høringsbrev av 5. desember 2022 med vedlegg.

Sør-Øst politidistrikt har ansvar for polititjenestene i det geografiske området som i all hovedsak tilsvarer de tre gamle fylkene Buskerud, Vestfold og Telemark. Dette området dekker med dagens inndeling av statsforvalterembetene hele det geografiske området av Vestfold og Telemark statsforvalterembete, og den vestlige delen av Viken statsforvalterembete. Innen sistnevntes ansvarsområde faller også politidistriktene Oslo og Øst.

Politiet samarbeider med statsforvalterne særlig innen beredskapsarbeidet. Statsforvalterne har et samordningsansvar også innen samfunnssikkerhetsområdet, der politiet er en naturlig samarbeidspartner. Politiet har et samordningsansvar ved akutte kriser, der statsforvalteren er en viktig samarbeidspartner.

Dette samarbeidet forutsetter at vi evner å samordne planverk og tiltak i en krises ulike faser, uavhengig av hvem som har ansvaret for samordningen. Rent praktisk krever det at vi er samordnet i vårt forbyggende arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser, at vi basert på det evner å samordne planverk mellom statsforvalterembetene, Forsvaret og politiet, og at vi har et nært samarbeid i håndtering av krisens ulike faser, uavhengig av hvem som har ansvaret for samordningen.

Samarbeidet forutsetter at aktørene møtes jevnlig. Vi sørger allerede i dag for møtepunkter på et overordnet nivå på tvers av distriktsgrenser. Vi må likevel ha egne møtepunkter med de enkelte embetene, bl.a. for at vi skal samarbeide om beskyttelse av konkrete samfunnskritiske funksjoner og andre sårbarheter. Felles grenser for sentrale beredskapsaktører ville ha gjort samarbeidet vesentlig mer effektivt.

Denne modellen for samordning i ulike faser beskrives godt i det nasjonale beredskapsplanverket for fjellskred, der dette beskrives skjematisk. Planverket synliggjør også

Sør-Øst politidistrikt

godt hvor avhengig samfunnet er av sammenheng mellom planene for de ulike fasene. Selv om en skjematisk kan synliggjøre hvem som har primæransvaret for samordningen, er det lett å se for seg eksempler som kompliserer bildet. For å videreføre eksemplet med det nasjonale fjellskredplanverket vil en redningsaksjon kunne skje i både gul og oransje fase.

Selv om samordningsansvaret i henhold til planverket tilligger Statsforvalteren, er det liten tvil om at det er politiet i egenskap av LRS som koordinerer en konkret redningsaksjon. På samme måte vil det ligge igjen et betydelig samordningsansvar på Statsforvalteren også i rød fase, selv om politiet har overtatt ansvaret for samordning. For eksempel vil en beslutning om stenging av skoler eller sykehjem, utløse et behov for fordeling av ansvar for de involverte som må tilligge de involverte kommunene koordinert av Statsforvalteren.

Et slikt dynamisk samarbeid fordrer både gode planer, og god kjennskap til hverandre for å fungere så optimalt som mulig. Videre krever det tilstrekkelig kapasitet både hos statsforvalteren og politiet. I dette arbeidet er det viktig å se sammenhengen mellom ulike tiltak og arenaer, slik at arbeidet koordineres så effektivt som mulig. For eksempel kan arbeidet i Fylkesberedskapsrådene og Statsforvalterens veiledning av, og tilsyn med kommunenes innsats innen samfunnssikkerhetsarbeidet, understøttes av politiet i vårt samarbeid med kommunene innen rammene av politirådssamarbeidet.

Her det et poeng at planarbeid for å håndtere naturhendelser, også har nytte ved alvorlige vilde handlinger. I tillegg vil en tettere samhandling være viktig for samfunnets samlede innsats for å redusere risikoen for vilde handlinger.

Dagens geografiske inndeling fordrer at politidistriktet opprettholder et godt samarbeid med to statsforvalterembeter, og at dette skjer i samarbeid med to øvrige politidistrikter. Innen samfunnssikkerhetsarbeidet har dette stilt krav til vår evne til samhandling på tvers, hvilket er positivt. I en konkret situasjon vil en slik organisering kunne skape noen praktiske utfordringer for samarbeidet, ved at ulike aktører må samhandle avhengig av hvor i distriktet utfordringen er.

For politidistriktet er det viktig at en i det videre arbeidet med vurderingen av Statsforvalterembetenes geografiske inndeling ikke bare hensyntar fylkesgrensene, men også ser hen til inndelingen i politidistrikter. Selv om den geografiske inndelingen kun er et utgangspunkt for en virksomhet som krever betydelig grad av samhandling, vil en fornuftig geografisk inndeling kunne bidra positivt til samfunnssikkerhetsarbeidet.

Rent konkret tilsier det at en inndeling i tråd med politidistriktet vil effektivisere samarbeidet med statsforvalterembetet. Alternativt vil den beste løsningen være en videreføring av dagens ordning, da dette sikrer kontinuitet og stabilitet i arbeidet. Det siste er særlig viktig i en tid med mange samfunnssikkerhetsutfordringer både relatert til klimaendringer, og dagens sikkerhetspolitiske situasjon.

Med hilsen

Ole Bredrup Sæverud
Politimester

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:
Politidirektoratet Postboks 2090 Vika 0125 Oslo